

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

25:TE ÅRG.

DEN 2 DECEMBER 1923.

N:o 9.

Foto. Jager, Skåne.
Klädér. Aug. Sjöbergs Klädhandl., Gbg

Åvan Leireborg

Skabersjö Slott
Foto. Ohm, Malmö.

I motsats till rikets övriga kommunala representationer voro Stockholms stads fullmäktige i gott och väl fyra årtionden beröfvade rätten att själva utse de män, som hade att leda deras förhandlingar och utåt representera rikets främsta kommun. I minnesskriften vid Stockholms stadsfullmäktiges 50-årsjubileum angivas som de fyra första ordförandena intill år 1904 de samtida överståthållarne, nämligen 1863—74 sedermera envoyén i Berlin, riksmarskalken och tidvis även statsministern, frih. Gillis Bildt, 1874—88 förutvarande statsrådet, frih. C. G. af Ugglas, 1888—1902 förutvarande statsrådet, frih. Claes Gustaf Adolf Tamm samt slutligen 1902—04 förutvarande landshövdingen i Örebro, Jönköpings och Malmöhus län Robert Dickson. När man aktgiver på denna lysande rad av framstående personligheter, har man mindre svårighet att förstå, att kravet på en förändring till bättre överensstämmelse med den kommunala självstyrelsens skick behöfde så lång tid för att slå igenom; egentligen var det nog huvudsakligen politiska partimotsatser, som år 1904 framkallade den författningsändring, vilken den 1 juni samma år gav Sixten Gabriel von Friesen rummet som Stockholms stadsfullmäktiges förste *valde* ordförande. Som representativ personlighet fyllde han väl måttet i de självskrivna ordförandenas serie och detsamma låter väl säga sig även om hans efterträdare, kammarrättsrådet Johan Östberg, direktören Gustaf Gerhard Magnusson och den år 1920 vid den nya kommunala organisationens ikraftträdande första gången till ordförande korade direktören Allan Cederborg, av vilka den sistnämnde alltiämt intager platsen som den svenska kommunalstyrelsens främste representative ledamot.

Allan Cederborg är född i Stockholm den 9 nov. 1868 och har alltså i dessa dagar fyllt 55 år. Hans föräldrar voro den från Raus i Skåne bördige stadsfiskalen Per Cederborg och dennes maka Sofia Albertina Björklund. Efter avlagd mogenhetsexamen kom han år 1885 som student till Uppsala, där han år 1891 avlade hovrättsexamen. Vid återkomsten till fädernestaden sökte han praktisk tjänstgöring vid Stockholms rådhusrätt, där han år 1907 erhöll anställning som stadsnotarie och år 1911 blev vald till rådman. Men han inskränkte sig ingalunda blott till de juridiska meriter, varom denna karriär bär vittne. Vid en mängd riksdagar gjorde han dessutom tjänst i riksdagens kansli och förvärvade sig härunder en parlamentarisk erfarenhet av imponerande mått. Även i valorganisationerna var han verksam på den frisinade sidan och var i ett flertal år ordförande i frisinade valmansföreningen, vilken insatte honom såväl i Riksdagens Andra kammare som i stadsfullmäktige. Ehuru han sedermera trätt tillbaka från det parlamentariska livet, är hans politiska anseende fortfarande stort och det händer mera sällan, att ett regeringsskifte av mindre partipräglad färg äger rum, vid vilket Cederborgs namn icke nämnes bland dem, som betraktas som mest lämpliga antingen som regeringschef eller ledare av viktiga förvaltningsområden. Hittills ha i denna riktning gående önskningsar emellertid icke blivit förverkligade, ehuru det väl endast är en tidsfråga, när de en gång komma att bli det. I ett helt årtionde nedlade han däremot ett högt skattat arbete som statens förlikningsman vid arbetstvister inom första distriktet och även om han år 1918 lämnade denna plats liksom rådmantjänsten för att efterträda P. B. Romare som verkställande direktör i Stockholms stads brandförsäkringskontor, har han även senare gång efter annan tagits i anspråk, när det gällt att i stridiga fall återställa arbetsfreden.

Över huvud kan det väl utan överdrift påstås, att det finnes få förlikningsmän av vare sig tidigare eller senare årgångar, vilka i samma grad som Allan Cederborg förvärvat sig arbetsgivares och arbetares förtroende som fredsmäklare. När förlikningsmannainstitutionen år 1907 först kom till, möttes den huvudsakligen med misstro — anmärkningsvärt nog märktes bland dess dåvarande motståndare bland andra nuvarande statsministern —

och det var icke minst Cederborgs förtjänst, att härutinnan inom kort inträdde en iögonfallande förändring. Härtill bidrog i sin mån den yrkesspecialisering, som snart framträdde inom den första förlikningsmannauppsättningen: numera landshövding Kvarnzelius ägnade sig redan tidigt åt sågverksindustrien, frih. Djurklou åt gruvarbetet, sedermera stadsfullmäktigeordföranden K. G. Karlsson i Göteborg åt transportarbetet, medan på Cederborgs lott föll den icke minst svårhanterliga byggnadsindustriens titt och ofta av konflikter tyngda förhållanden. Att han härvid lyckades uppnå högst betydelsefulla resultat är allmänt känt och erkänt. I det hela kan konstateras, att han arbetade med synnerlig framgång och vann resultat även i fall, då sådana minst kunde förutses. De svåraste konflikter han var med om att lösa torde ha varit byggnadskonflikterna 1909 och 1911 samt 1916—18 och den segslitna konflikten inom järnbruksindustrien år 1917. Vid dem alla har Cederborgs enastående blick för det praktiskt möjliga lett till triumfer. Som ett allmänt omdöme om de olika parter, varmed han haft att förhandla, ansåg han sig vid sin övergång till brandförsäkringskontoret kunna uttala, att det principrytteri, som i början gjorde sig starkt gällande, efter hand alltmera fick vika för den ömsesidiga viljan att uppnå praktiska resultat. Visserligen hade detta icke hindrat att viktiga principfrågor ofta visat sig nog så svårösta. Men, som han tillade, tendensen hade gått i en sund riktning, som bådade gott för framtiden, och att detta blivit fallet, därav har nog just Cederborg haft en god del av förtjänsten. Med tillfredsställelse har man också lagt märke till, att hans avgång från förlikningsmannasysslan 1918 icke varit till hinder för hans fortsatta verksamhet i arbetsfredens tjänst, när densamma av k. m:t i enskilda fall funnits påkallad. Åtskilliga av de följande årens mest trängande arbetskonflikter ha fastmera kunnat avvecklas väsentligen tack vare det tillmötesgående, varmed Cederborg ställt sin personliga förmåga till förfogande för ändamålet.

Emellertid har Allan Cederborg i mycket stor utsträckning kommit att ägna sig även åt rent kommunala uppgifter. Åren 1902—08 hade han plats som sekreterare i statens löneregleringskommitté under de år, då denna utförde sitt första grundläggande arbete, och hans härunder förvärvade erfarenhet anlitades sedermera av Stockholms stadsfullmäktige för ordförandeskedet i dess lönenämnd. Vidare utsågs han till ordförande i styrelsen för Stockholms arbetsförmedling. I Stockholms stadsfullmäktige hade han insatts redan 1908 och valdes sedan 1915 till vice ordförande. Som ovan nämndes placerades han redan fem år senare på ordförandeplatsen. Bland kommunala uppdrag, som i övrigt tillfallit honom, må nämnas ledamotskap i kommittén för industrimonument 1908 och i rådhusrättskommittén ett par år senare. De senaste åren har det framför allt fallit på hans lott att medverka till det nya stadskollegiets praktiska utformning, en uppgift av största betydelse icke minst därför, att stadskollegieiden kan tänkas bli av betydelse jämväl för den framtida svenska kommunalförfattningen i dess helhet. Vid stadsjubileet i Göteborg i våras lämnade han ånyo prov på sin erkända, utomordentliga förmåga jämväl som kommunal festtalare.

Inom Andra kammaren har Cederborg bl. a. innehått plats i konstitutionsutskottet, särskilda pensionsutskottet och lagutskottet. Tyvärr har han som förut nämnt de senaste åren dragit sig tillbaka från det parlamentariska och politiska livet, men förhoppningar saknas icke därom, att den nybildning i partilivet, som synes förestå, kan få till påföljd, ett återvändande dit av en personlighet, varpå oberoende av alla partigränser de största förväntningar ställas. Genom sin smidighet, sin expedita raskhet, sin praktiska läggning och sin levande sociala känsla är Allan Cederborg helt visst i större utsträckning än flertalet nutida partipolitiker i stånd att gå i land med de praktiska uppgifter, vilka fordras av verkligt framgångsrika nutidsstatsmän.

Sedan ett århundrade tillbaka har antikforskningen haft ett av sina främsta, måhända sitt allra främsta centrum i Berlin; dess universitet och dess vetenskapsakademi har alltid låtit sig angeläget vara att draga till sig antikforskningens främste representanter från hela Tyskland. August Boeckh, Theodor Mommsen, Ulrich von Wilamowitz-Moellendorff, Hermann Diels bära vittnesbörd härom. Till samma krets hör ock den man, vilkens bild synes här invid. Efter Mommsens död är *Eduard Meyer* ostridigt samtidens främste målsman för den antika hävdateckningen.

När man nämner hans namn, tänker man, väl ingalunda uteslutande, men dock i första hand på tvänne stora verk, ett äldre och ett nyutkommet, ännu icke avslutat.

Geschichte des Altertums heter det geniala och monumentalaste arbetet, som först gjorde Eduard Meyers namn ryktbart. Det är ett alster av överspännande lärdom och vidaste vyer. Det ger den hittills yppersta framställningen av främre Orientens och Greklands äldre historia. De politiska händelserna och de politiskt betydande personligheterna stå i medelpunkten av framställningen, men i jämbredd därmed skildras den ekonomiska, sociala och i glänsande färger ej minst den kulturella utvecklingen. För väsentliga drag av Babyloniens, Egyptens och framför allt Greklands historia har Eduard Meyer grundat en ny, riktigare eller åtminstone i varje fall högst sporrande uppfattning och därmed skapat ett verk, vars utomordentliga betydelse även motståndare erkänna.

Eduard Meyer har på ett ställe själv bekänt, att frestelsen att övergå till den nyare historien aldrig trätt honom till mötes; den utomordentliga lockelse, som objektet självt utövar, har för honom förstärkts genom hans levande intresse för språkstudier — han är egyptolog och assyriolog av facket — och ej minst för religionshistoriska spörsmål.

Denna hans religionshistoriska läggning har nu senast tagit sig uttryck i ett stort verk *Ursprung und Anfänge*

PROFESSOR EDUARD MEYER, den berömda tyske historikern, antikens ypperste hävdatecknare, kommer att inom närmaste tiden på inbjudan av Svensk-Tyska föreningen samt Uppsala universitet föreläsa i Göteborg, Stockholm, Uppsala och Lund. — Efter porträtt. Kuchel Sjöberg, Gbg.

visionära uppenbarelser och att det därmed bjuder lärarika analogier för de svåra och lösning krävande frågorna om de stora världsreligionernas, främst om kristendomens och muhammedanismens uppkomst.

Jag skall icke här gå in på andra alster av Eduard Meyers flitiga och eleganta penna, helst vi här i Sverige inom kort få tillfälle att höra honom själv. I denna vecka kommer nämligen Eduard Meyer på inbjudan av Svensk-Tyska Föreningen att anträda en resa till Sverige för att hålla föredrag i Lund, Göteborg, Uppsala, Stockholm. Den frejdade forskarens besök är en remarkabel händelse, ingalunda blott för oss klassici, som sedan årtionden i honom se en av våra främste föregångsmän; det torde ock kunna bli verkligt givande för envar annan, som begagnar tillfället att höra denna snillrike vetenskapsman och lysande vältalare.

H. 8. D. upptager i detta nummer en fängslande och instruktiv artikel om det gamla Weimar av den kända svenska och sedan 14 år tillbaka i Tyskland bosatta författarinnan, professorkan fru *Beatrice Zade*.

Redan tidigare bemärkt som en förtjänstfull levnadsskildrare har fru Zade under det senaste året börjat framlägga inför en svensk publik ett brett lagt och utomordentligt lättläst och intresseväckande arbete om Goethe. Måhända är det riktigare att säga en serie fristående arbeten, av vilka de två första "Goethes barndom" och "Studenten Goethe" redan föreligga från Hugo Gebers förlag och från kritikens sida fått röna ett synnerligen sympatiskt

Vidst. portr.: PROFESSORSKAN BEATRICE ZADE den svenska författarinnan, särskilt bemärkt såsom Goethe- och Schiller-skildrare. Den även i sitt nya hemland högt uppburna författarinnan är f. n. på besök i Sverige.

Efter porträtt.

Kuchel Sjöberg, Gbg.

mottagande. I färdigt skick kommer det hela att bli en fullständig Goethebiografi i 7 å 8 delar, den första i sitt slag av liknande omfattning med svenska som originalspråk.

Ehuru sedan 1919 gift med nuvarande professorn vid universitetet i Leipzig Adolf Zade är fru Z. nämligen svenska av börd och skriver alltjämt på sitt fosterlands språk.

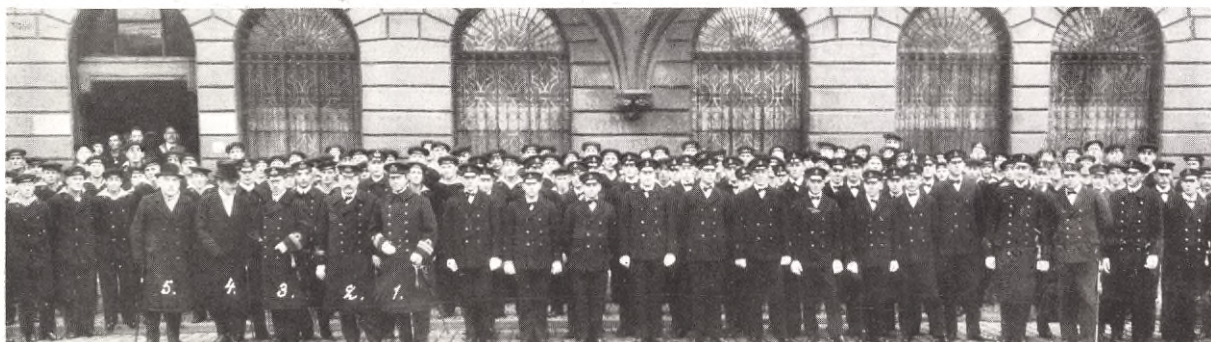
För Goetheforskaren äger helt naturligt en stad som Weimar sin alldeles säregna tjusning och poesi. Mer eller mindre förknippad med Tysklands andliga liv har den under nära ett halvsekel varit centralpunkten för den tyska diktens största och märkligaste gestalt — Goethe. Med fru Zade såsom initierad ciceron genom den gamla idylliska Thüringenstaden skall läsaren få ett tillfälle att njuta den rika och intressanta kulturhistoria densamma gommer.

KONUNGEN (x)
 OCH PRINS VILHELM (x) JAGA
 PÅ SKABERSJÖ.
 Grupp av jaktsällskapet: 1. Värden överstekammarjunkaren, greve Otto Thott, Skabersjö; 2. hovjägmästaren friherre Carl Bonde, Eriksberg;
 3. friherrinnan Ingeborg Bonde, f. Thott; 4. professor Sjöqvist; 5. friherre Falkenberg; 6. ministern, friherre Joachim Beck-Friis; 7. friherre Hans Otto Ramel, Öveds Kloster; 8. greve Corfitz Beck-Friis, Börtinge-Kloster; 9. kabinettkammarherren, greve Claës Lewenhaupt, Claëstorp; 10. Konungens adjutant, major Salander; 11. överste C. A. Hallenborg.

... fotograf

Klicka Aug, Sjöbergs Lichenanst., Gbg.

PANSARKRYSSAREN "FYLGIA" I KIEL. Grupp av befäl och besättning m. fl. framför Svenska kyrkan. — I infällningen: 1. Fylgias chef, komm.-kapten Thor Lübeck, 2. komm.-kapten, greve Rolf Cronstedt, 3. marinattachén i Berlin, komm.-kapten Giron, 4. svenske pastorn, universitetslektorn frih. C. G. Lagerfelt, 5. svensk-vännen Landesrat Hansen.

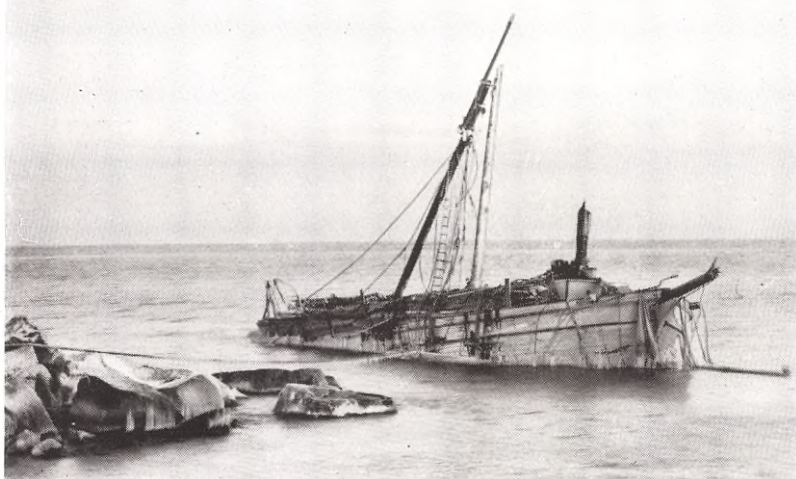
Efter fotografier. — Klicka Aug, Sjöbergs Lichenanst., Gbg.

Pansarkryssaren "Fylgia" utgick den 20 nov. från Karlskrona på långresa i Atlantiska oceanen. Under färden besöktes följande stationer: Kiel, Portsmouth, Kap Verdeöarne, Trinidad, Venezuela, Columbia, Mexico, New Orleans, Bermudas, Azorerna, och Rotterdam. Fylgia beräknas vara åter i Karlskrona 12 april 1924.

Från besöket i Kiel (22-23 nov.) visa vi vi en gruppbild utanför Svenska kyrkan dit svenske pastorn, friherre Lagerfelt inbjudit

EN NYUPPSATT MINNESTAVLA ÖVER JEAN DE LA VALLÉE i Katarina kyrka i Stockholm. — Text å sid. 143.

Häftiga stormar hava under den senaste tiden rasat över nästan hela jordklotet och även vårt land har kraftigt hemsökts. Ett flertal strandningar ha inrapporterats runtom från kusterna och vi återgiva idag en bild från Gävletrakten, där motorskonerten Maria Sofia av Bomhus på väg till Stockholm strandat. Fartyget blir med all sannolikhet vrak, men besättningen räddades genom lotsarnes på Bönan behjärtade ingripande. Även i Gästriklands skogar har stormen farit illa fram, och tiotusentals träd ha fallit. Särskilt har den gallrade storskogen förötts medan ungsbogen lidit mindre skador. Telefonförbindelserna ha mångenstädes avbrutits och vattenståndet i sjöar och älvar står fortfarande långt över det normala.

Överst.
SKOGSPARTI EFTER
ORKANENS FRAM-
FART.

Mellerst.
EN TREMASTAD MO-
TORSKONERT, Maria
Sofia från Bomhus,
strandad i Gävlebukten.

Foto. Reimers, Gäfva.

Nederst.
HÖGT BAKVATTEN I
LJUNGBY ELEKTRI-
CITETSVERK.

Forts. fr. föreg. sida.
till en fosterländsk
högtidstund, ägnad
minnet av *Claes
Fleming*. Kyrkan
äger nu en bild i olja
(kroppsstorlek) av
Fleming, kopia av
det vackra porträttet
i Stockholms rådhus.

Foto. Lekander, Ljungby.

Klith: Aug. Sjöbergs Kitchensal, Göteborg

WEIMAR.

EN STAD MED STORA MINNEN. — FÖR H. 8 D. AV BEATRICE ZADE.

Efter fotografi

GOETHE—SCHILLER-STATYN framför ingången till Weimars berömda Teater.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

äger ingen storslagen naturskönhet, men verkar som en stilla, älsklig idyll med sina skogklädda höjder, sina välodlade fält och stundom grönskande, stundom snötäckta lunder.

För tyska förhållanden är Weimar en småstad. Det har endast omkr. 35,000 invånare och bär tydligt prägeln av att århundraden igenom ha varit huvudstad i en alltför liten stat och residens för furstar med otillräckliga penningmedel. Gatorna äro i allmänhet små, trånga och krokiga, husen låga och de offentliga byggnaderna utan någon egentlig arkitektonisk prakt. Men allting är snyggt och välvårdat, och medan gatubilden i de flesta tyska städer numera förråder tilltagande proletärvälde, gör Weimar fortfarande i all sin anspråkslöshet ett visst gediget, ja "aristokratiskt" intryck. Den storhertigligen lämnade visserligen staden vid revolutionen 1918, och Weimar är numera regeringssäte för den demokratiska republiken "Gross-Thüringen", som uppstått genom sammanslagning av några smärre stater. Men många av hovets medlemmar eller vänner bo kvar i staden, och liksom för är den även nu en omtyckt vistelseort för "pauvres honteux": pensionerade officerare och ämbetsmän, ensamma damer med små livräntor och änkor, som försörja sig och de sina genom att ta emot inackorderingar. Weimar har ej heller några bullrande förströelser eller eleganta nöjeslokaler att bjuda på. Livet där flyter tyst och stilla, och de intellektuella intressena stå fortfarande i förgrunden.

Man kan ej besöka Weimar utan att sysselsätta sig med historiska fakta. Därvid tilldraga sig emellertid händelserna under medeltiden, då staden ofta bytte herrar, eller under reformationstiden, då t. ex. hertig Bernhard av Weimar som Gustaf II Adolfs

Namnet Weimar gäller på sätt och vis som symbolen för hela Tysklands intellektuella strävan. Den lilla thüringska residensstaden var en gång den tyska andens medelpunkt och har spelat lika stor, om än diametralt motsatt roll i det tyska folkets historia som någonsin Berlin och Potsdam. Under de senaste åren av yttre nöd och förödmjukelse ha också alla tänkande medborgares blickar intensivare än förut riktats mot Weimar, och hundratusentals främlingar ej minst från de skandinaviska länderna, uppsöka det nu årligen, ditlockade av stämningen från en förgången andlig blomstringstid.

Weimar ligger vid floden Ilm mitt på stråkvägen mellan Berlin och Frankfurt a. M., i själva hjärtat av Thüringens tätbefolkade land. Jena, Erfurt, Eisenach, Leipzig och flera andra livliga städer befinna sig i närmare eller fjärrare grannskap. Landskapet runt omkring Weimar

Vidstående bild: SCHILLERHAUS: Schillers bostad åren 1802—1805.

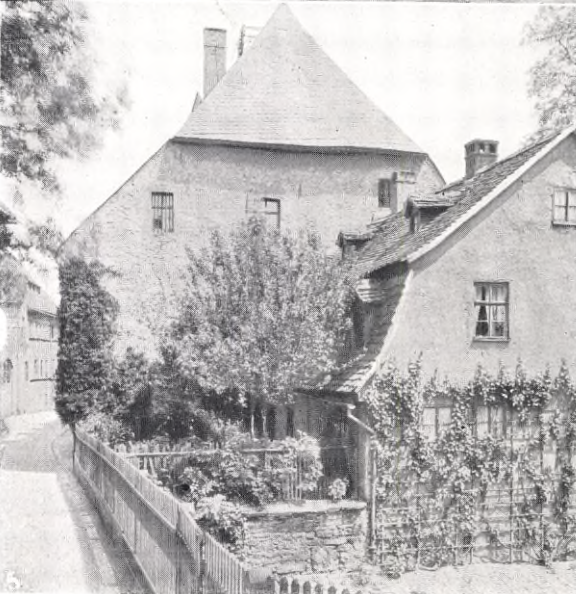
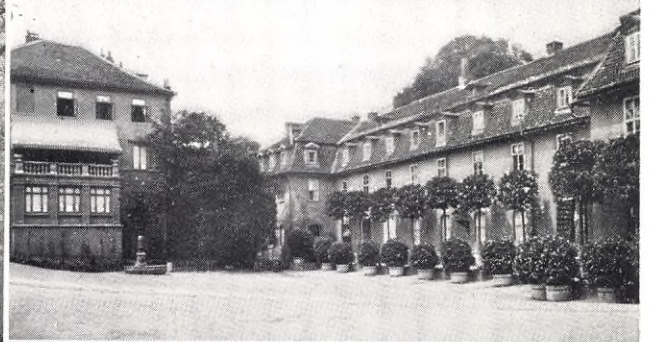
Efter fotografi.

Kliché: Goës Ritogrä & Klichéanstalt, Gbg.

Överst:
GOETHEHAUS,
det långsträckta
huset med ingång
i mitten och två
inkörsportar;
Goethes hem, 1792
—1832, numera
statens egendom
och utgörande det
storartade "Goethe
National-Mu-
seum". I. v. en 1914
tillbyggd flygel där
Goethes naturför-
enskapsliga sam-
lingar förvaras.
Mitt emot denna
flygel, längst t. v.,
ligger det gamla värdshuset "Weisser Schwan", där Goethes intima
vän, kompositören Zelter, under de sista decennierna av diktarens
levnad brukade ta in vid besöken i Weimar. Även Goethe gick ibland
in och drack ett glas vin i den låga vinstugan på nedre bottan. Längst
t. h. synes en liten del av privathus som gränsa intill Goethehaus.
Förbi dessa går gatan Ackerwand, vilken leder till Goethes berömda
väninnas, Fru Charlotte von Steins, hus (se nedan). Platsen framför
Goethehaus kallas än i dag "Frauen-plan" (ej Goetheplatz som det
ofta står i resehandböcker).

Härunder: CHARLOTTE VON STEINS HUS.

Efter fotografier. Mellerst: PARTI FRÅN PARKEN VID ILM. Nederst: GATUPARTI FRÅN DET GAMLA WEIMAR.

Efter fotografier. Klisché: Sjöberg, Gbg. GOETHE-SCHILLER-ARKIVET, där handskrifter av Goethe, Schiller, Herder, Wieland, Mörike, Hebbel, Immermann m. fl. förvaras.

bundsförvant kämpade i 30-åriga kriget och segrade vid Lützen, betydligt mindre uppmärksamhet än åren mellan 1760 och och 1830, vilka voro Weimars glansperiod.

Den högt begåvade, för konst och litteratur entusiastiska änkehertiginnan Anna Amalia, som 1758—75 ensam skötte förmyndarregeringen, och hennes son, den snillrike hertigen (sedermera storhertigen) Karl August (1775—1828) samlade omkring sig en lysande vitter krets och förvandlade sin lilla obetydande residenstad till ett sannskyldigt "musernas rike". Den tyska litteraturens största män levde och verkade då där: Wieland, prinsarnas guvernör, 1772—1813, Herder såsom hovpredikant och generalsuperintendent 1776—1803, Goethe i egenskap av min'ster, teaterintendent etc. 1775—1832, samt Schiller

Forts. å sid. 138.

1—2. ANKOMSTEN TILL QUIRINALLEN.
 Å bild 1 ses båda konungaparen och itali-
 enske kronprinsen hälsa de jublande folk-
 massorna framför K. Slottet.

Efter fotografier.

A. Lohé, Sjöberg, Gbg.

3. SPANSKA KONUNGEN OCH DROTNINGEN
 SAMT GENERAL PRIMO DE RIVERA (närmast bakom
 dem) I VATIKANEN TILL BESÖK HOS PÅVEN PIUS XI.

4—5. VID ITALIENS OKÄNDE SOLDATS GRAV.
 4. Konung Alfons vid gravén, där han nedlade en
 praktfull krans. 5. Båda konungarna framför gravén.

Närmandet Spanien—Italien är sedan någon
 tid ett faktum och som sådant en ny, rätt vä-
 sentlig politisk faktor främst för Frankrike men
 också för England att räkna med i den redan
 förut starkt komplicerade situationen. Frank-
 rike kan helt naturligt icke se med blida ögon
 att dess Medelhavsmakt får denna onekligen
 starka motvikt, allra helst som Italien i mångt

Forts. å sid. 139.

Efter fotografi.

Klubb: Sjöberg, Gbg.

Mr. LLOYD GEORGE i yppersta stridsberedskap. Foton tagen häromdagen vid ett besök i Northampton.

Valstriden i England pågår som bäst och politikerna utveckla en enorm arbetsintensitet, som dock icke motsvaras av ett fullt lika intensivt intresse från väljarhåll, där en viss valtrötthet efter fjolårets kampanj ännu förmärkes. Det konservativa partiet hyser goda förhopp-

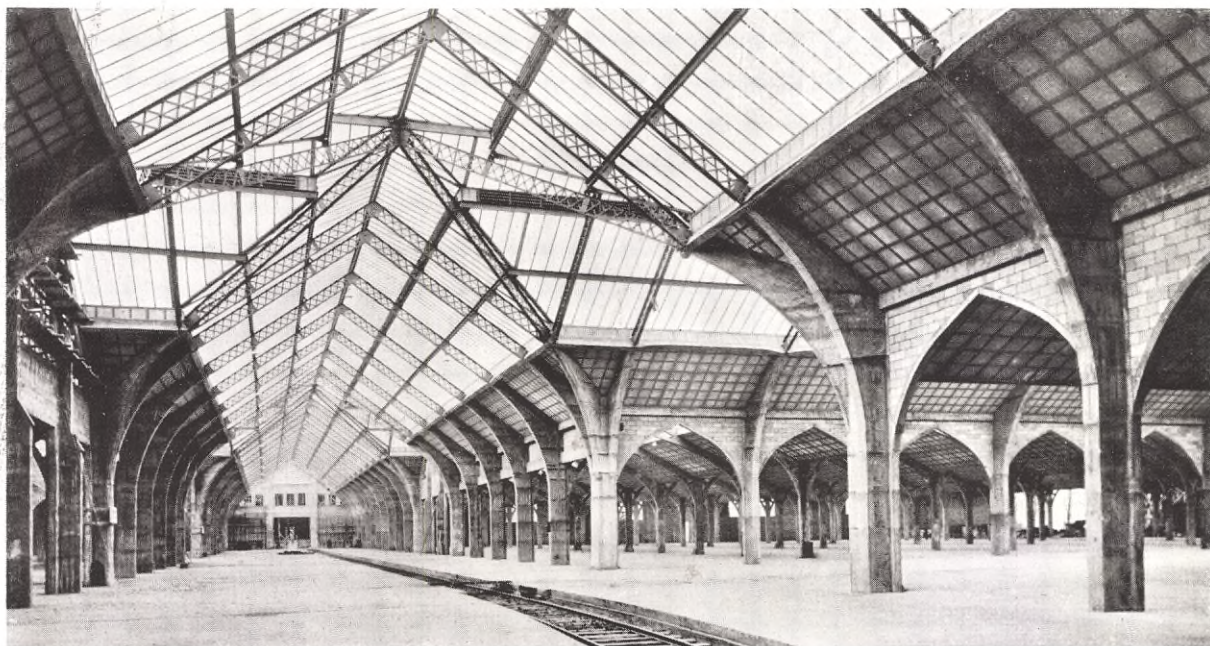
Efter fotografi.

Klubb: Sjöberg, Gbg.

MADAME CARUSO, den store sångarens efterlämnade änka, ingår inom allra närmaste tid nytt äktenskap med en skotsk officer, Captain Ingram. Var bild visar en nytagen snapshot av det unga paret

ningar men liberalen Lloyd George synes gå en ny glansperiod till mötes. Hans nyligen avslutade Amerikaturné gav honom en visserligen hinsides Atlanten belägen, men entusiastisk anhängartrupp och de vunna framgångarnas

Forts å sid. 144.

Efter fotografi.

Klubb: Ang. Sjöberg, KTH-Sam., Gbg.

DEN FÖRSTA FOTON FRÅN DEN STORA BRITISKA IMPERIEUTSTÄLLNINGEN UNDER UPPFÖRANDE. En del av jättemaskinhallen färdig. Maskin- och Textil-hallarna tillsammans uppgjavs omfatta en yta av 11 hektar. Till jämförelse erinras om att exporthallarna i Jubileumsutställningen i Göteborg upptogs 3 hektar och hela utställningen c:a 30 hektar.

Forts. fr. sid. 135.

från 1799 till 1805. Alla dessa "diktarfurstar" voro med innerliga vänskapsband knutna vid den regerande hertigligen familjen. De skapade också i Weimar sina främsta verk och slutade där sin levnad. Som oemotståndliga magneter drogo de till sig allt vad samtiden ägde av snille och intelligens, så att en nästan oöverskådlig rad av intellektuellt framstående män och kvinnor tillhörde den vittra Weimarkretsen eller kommo dit på besök för längre eller kortare tid.

Minnesmärken från denna estetiska guldålder utgöra numera i själva verket stadens huvudsakliga "sevärdheter". I östra stadsdelen invid Ilm — det egentliga Weimar ligger på vänstra flodstranden — reser sig slottet på samma ställe, där den imponerande "Wilhelmsborgen" stod, innan en eldsvåda år 1774

na Charlotte von Stein, och därifrån leder en smal gränd ("Ackerwand") fram till diktarens egen bostad vid "Frauenplan". Detta "Goethehaus" är ännu i dag på visst sätt Weimars centrala punkt. Under fyra decennier, 1792—1832, hade den store mannen sitt hem här, och sedan fastigheten med inventarier och samlingar genom sonsörens testamente år 1885 övergått i den Weimarska statens händer, inrättades den till ett storartat "Goethe-National-Museum", som innehåller ovärderliga skatter. "Schillerhaus", beläget något närmare intill den gamla staden, är betydligt fattigare på intressanta minnen, medan "Wittumspalais", hertiginnan Anna Amalias änkesäte, några

steg därifrån, har att uppvisa förtjusande rumsinteriorer och ett anmärkningsvärt porträttgalleri.

Även från tiden efter den s. k. klassiska perioden har Weimar viktiga minnen. Karl Augusts efterföljare på tronen, särskilt hans sonson, storhertigen Karl Alexander (1853—1901), bemödade sig på erkännansvärt sätt att vidmakthålla stadens traditionella anseende

Efter fotograf.

RESIDENSSLOTTET.

Kliché: Göts Ribbyrå & Klichéanstalt, Örg

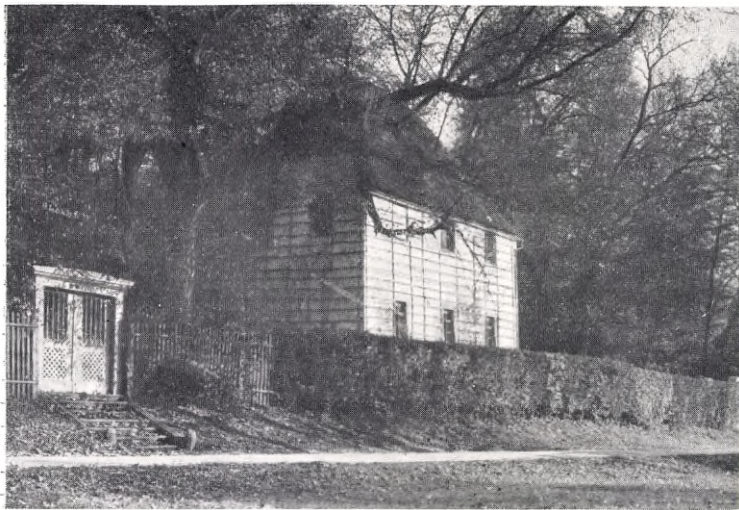
förstörde större delen av densamma. Och söder därom, kring den s. k. Fürstenplatz, finnas flera intressanta gamla byggnader, som numera tjäna allmänna ändamål: "Fürstenhaus", "Rotes Schloss" o. "Gelbes Schloss" samt Biblioteket. Både det sistnämnda och Residensslottet gömma en hel del märkvärdiga konstalster.

Snett emot Biblioteket ser man i oförändrat yttre skick ett hus, där Göthe många år igenom var daglig gäst hos sin berömda vänin-

MUSEET med berömda målningar av bl. a. Preller och M. von Schwindt.

Kliché: Göts Ribbyrå & Klichéanstalt, Örg.

Efter fotografi

GOETHE'S LANTHUS I PARKEN VID WEIMAR.

inom litteratur och konst. Teatern hölls ständigt på en hög nivå, ett rikhaltigt Museum för bildande konst invigdes år 1868, Goethe-Schiller-Arkivet på högra Ilm-stranden anlades 1896, konstakademier och litterära sällskap grundades, och framstående personligheter kallades till Weimar. Bl. a. verkade där Liszt under många år, Hebbel kom ofta som storhertigens gäst, och Nietzsche tillbragte sina sista levnadsår hos sin syster i Weimar.

Numera är den minnesrika staden en turistort par préférence. Den resande som önskar "se allt" på så kort tid som möjligt, hetsas från det ena museet till det andra. Har man däremot tid och sinne att hänge sig åt njutningen av oförfalskad miljö från en viktig kulturrepok, så omspinnes hjärtat i Weimar av tusen minnesträdar, vilka småningom allt fastare förena en med några av mänsklighetens skönaste, dyrbaraste ägodelar.

Tydligast förnimmer man då måhända det förflutnas mäktiga röster ute i den vidsträckt, underbart stilla och vackra park, som hertig Karl August och Goethe en gång i trofast ungdomsvänenskap tillsammans anlagt utmed Ilm, eller på de små idylliska lustslotten i stadens närhet. Där känner man bäst den djupa betydelsen av skalden Wildenbruchs yttrande, att "Weimar har bergsluft". Ja, kring detta anspråkslösa "Ilm-Athen" fläktar i sanning en frisk andlig vind, vars stärkande kraft verkar dubbelt välgörande i olyckans dagar.

Till bild å sid. 141.

Blancheteatern i Stockholm öppnades den 22 nov. efter genomgången reparation, med ett svenskt premiärstycke, "Amor och Psyke" av E. W. Olson, vilket dock, trots en del förtjänster, icke länge kunde hålla sig kvar på programmet. De kvinnliga rollinnehavarna, främst fruarna *Linnea Hillberg* som en barnlig och förtjusande maka till en småstadslektor, och *Märta Halldén* som journalisten-resonören, presterade emellertid ett förtjänstfullt spel liksom även herr Hugo Tranberg som den äkta mannen. Det är få svenska originalpjäser förunnat en större livslängd och den ringa publikframgången av en anspråkslös men långt ifrån dålig svensk komedi är föga uppmantrande.

*

SPANIEN—ITALIEN. Forts. fr. sid. 136.

och mycket ställt sig på engelsk sida och därigenom öppnat tankeperspektivet också åt Englands deltagande som tredje makt i denna de två betydande Medelhavs-staternas sammanslutning.

I mitten av november undertecknades också ett omfattande handels- och sjöfartsavtal mellan Spanien och Italien, vari en vitt gående önskan att göra handelsförbindelserna dem emellan så förmånliga som möjligt tydligt kommer till synes. Dessutom skall inom en snar framtid en kommission tillsättas, vars uppgift blir att söka de lämpliga formerna för ett gemensamt uppträdande i handelsfrågor, t. ex. export på utlandet och förhindrande av inbördes konkurrens av likartade exportvaror från Italien och Spanien gentemot andra länder. Handelsavtalet är ett öppet framlagt faktum; men envisa rykten äro i omlopp att också en militär överenskommelse är i annalkande.

Ett yttre tecken på detta närmande är det nyligen av spanska konungaparet och diktatorn, general Primo de Rivera, avlagda besök i Rom, där konung Victor Emanuel och Riveras förebild, konseljpresidenten Mussolini, gävo dem ett synnerligen hjärtligt mottagande. Konung Alfons sammanträdde också med påven och kardinal Gasparri, vilket i spanska kyrkliga kretsar hälsats med stormande jubel. Detta är det första officiella besök någon katolsk monark gjort i Vatikanen sedan 1870 och därför så mycket märkligt.

HVAR 8 DAGS nya följetong

"ENSLIG STORHET"

tager sin början i följande nummer och är ett nytt fängslande arbete av den kände engelske författaren MICHAEL SADLEIR. Den säregna stämningen över boken och de sällsynt fascinerande gestalterna i densamma skola säkert väcka läsarnes intresse så mycket mera som händelseförloppet är i hög grad originellt och ofta utomordentligt spännande.

A. 709 fotografi

Klisché: Göta Elvbrä & Klischéanstalt, Tr.

LISZT'S BOSTAD I WEIMAR. Vid ingången synes Liszt's trojänarinna, som allt fortfarande förvaltar samlingarna därinne.

En av den svenska sångscenens främsta, fru *Matilda Jungstedt-Reutersvärd*, har den 21 november avlidit i en ålder av 59 år.

Fru Jungstedt studerade först för Günther, Arlberg och Signe Hebbe och vann där efter 1888 anställning vid K. Operan. I början av 90-talet fullföljde hon sin utbildning genom studier för m.me Artôt i Paris men återinträdde 1892 vid Operan, där hon redan från början blivit en av de mest uppskattade krafterna. Hon fick uppbära de stora glansrollerna och skapade en rad storstilade och fängslande gestalter som *Delila*, *Amneris*, *Nancy*, *Leonora*, *Ortrud*, *Fricka* och *Valkyrian* jämte *Ran*, *Margit* och *Hervardur* samt som *Cherubin* i *Figaros* bröllop. Men främst kvarstå i minnet de lysande skapelserna *Orfeus* och *Carmen*, som stå oöverträffade på svensk scen. I allt nådde *Matilda Jungstedt* genom sin dramatiska intensitet, sin intelli-

MATILDA JUNGSTEDT.

Född 1864. Död 21 november.

En av den svenska operans yppersta och högst skattade konstnärinnor.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

genta uppfattning, sin klangsköna stämma och ståtliga apparition en rangplats i främsta ledet bland sångkonstens utövare.

Till bilder å sid. 141.

Lorensbergsteatern i Göteborg har med det senaste programmet, "Sovkamraterna" av *Sacha Guitry*, och främst gästspelsstjärnan, *Gunnar Tolnæs*, gjort en tyvärr tydligen oundviklig eftergift åt den stora publikens smak. Själva stycket fordrar ovillkorligen en psykologisk smidighet och uppfinningsförmåga, man vore frestad säga en själslig rikedom och kultur, som är en typisk fransk gudagåva och som åtminstone den manliga huvudrollens innehavare led en betänklig brist på. Men herr Tolnæs' verkningfulla yttre och scenvana slår ju över en del och han ruinerar därför "blott" stycket självt, icke dess framgång. Den förtjänsfullaste och vackraste prestationen gjordes utan tvivel av

NÅGRA AV MATILDA JUNGSTEDTS GLANSROLLER:

Photo. Jäger, Stettin.

CARMEN.

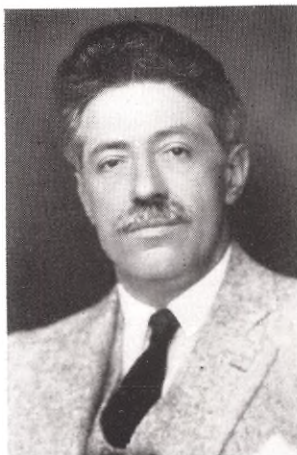

ORFEUS.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

LEONORA.

FRITZ KREISLER, den världsberömda violinisten har konserterat för en hänförd publik i Stockholm.
Efter porträtt. — Kliché: Sjöberg, Gbg.

fr. Doris Nelson, som i rollen av ung fru med sitt nyansrika spel rörde sig på ett konstnärligt vida högre plan och framlockade mycket av det franska lustspelets egen charm.

Fritz Kreisler, en av samtidens främste violinister, har gästade Stockholm och givit den ena konserten efter den andra inför överfulla auditorier, vars hänförelse knappast visste av några gränser. Höstens
Forts. å sid. 143.

SVENSK URPREMIÄR PÅ BLANCHE-TEATERN I STHLM: "Amor och Psyke", komedi av Erik W. Olson. Fruarne Märta Hallden (t. v.) och Linnea Hillberg. Text å sid. 139.

Foto. Almborg & Preinütz, Sthlm.

KÄTHE KRUSE och en av hennes dockskapelser. — Text å sid. 143.
Efter fotografier. — Kliché: Sjöberg, Gbg.

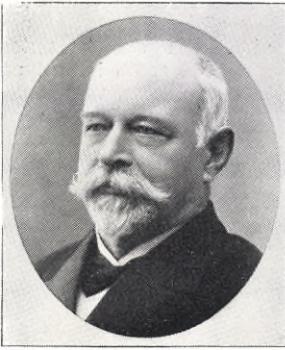
GUNNAR TOLNÆS GÄSTPELAR Å LORENSBERGSTEATERN I GÖTEBORG i "Sovkamraterna" av Sacha Guitry. Man konstaterade att charmören var större än skådespelaren.

Fr. v.: Herrar Torre Cederborg (Mannen) och Gunnar Tolnæs (Han) samt fröken Doris Nelson (Frun). Text å sid. 140.

Efter fotografier. — Kliché: Sjöberg, Gbg.

Herr Torre Cederborg som den äkta mannen visade glimtar av frisk och väl använd humor. Uppsättningen var god och värdad.

K. A. ARNELL.
Provinsialläkare. — Vimmerby.
60 år 18 nov.*

K. A. PETRÉN.
Professor. — Lund.
55 år 2 dec.*

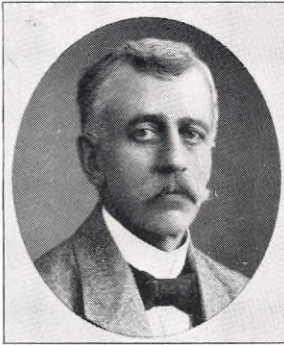
O. T. HULT.
Livmedikus. — Stockholm.
55 år 2 dec.*

E. S. H. KEY.
Nyttnämnd Professor vid
Karolinska institutet.*

C. G. BARTHELSON.
V. Häradshövding. — Stockholm.
60 år 3 dec.*

H. M. ODELBERG.
Disponent. — Wrena.
60 år 4 dec.*

C. C. ENGSTRÖM.
Kommendör — Djursholm.
60 år 5 dec.*

C. JEPSSON.
Tjänsteman. Komm.-man. Ekeby.
50 år 20 nov.*

K. F. W. ANDERSSON †.
Sjökapten. — Stockholm.
F. 1836. † 15 nov.*

O. HOLMBERG †.
F. d. Fabriksidkare. — Varberg.
F. 1842. † 7 nov.*

G. ANDERSON †.
Grosshandlande. — Örebro.
F. 1856. † 7 nov.*

J. H. KARLSON †.
Direktör. — Göteborg.
F. 1865. † 16 nov.*

A. O. G. BURÉN †.
Överintendent. — Stockholm.
F. 1842. † 23 nov.*

O. HERRSTRÖM †.
Byggmästare. — Stockholm.
F. 1857. † 18 nov.*

P. H. N. RÖDÉN †.
Lasarettsoverläkare. — Sunds-
vall. — F. 1864. † 13 nov.*

P. M. SUNDBERG †.
Överingenjör. — Malmö.
F. 1867. † 21 nov.*

* Data å nästa sida.

Utöfva Aug. Sjöbergs Anstalts, G. G.

KARL ARNELL. Stud. 83, med. lic. 94, ex. prov.-läk. i Rejmyra 96—08, i Malung t. 11, prov.-läk. i Fjällsjö—Ramsede distr. 11—14, i Vimmerby distr. sdn sist-nämnda år.

KARL PETRÉN. Stud. 85, med. lic. 94, med. dr. 96, doc. i prakt. medic. v. Lunds univ. 96—02, prof. i samma ämne v. Upps. univ. o. överlär. v. Akad. sjukh. med. avd. 02—10, prof. i prakt. medic. v. Lunds univ. o. överlär. v. läns-lasars. sdn 10. Ordf. i arsenikkomm 13—19. Led. av Fysiograf. sällsk., Vet. akad., Vet. o. vitther.-sällsk. Biografi o. helsid.-portr. årg. XXIV: 6.

OLOF HULT. Stud. 88, med. lic. 99, med. dr. 14; prakt. läk. i Stockholm 01, kronprinsens läk. 02—08, doc. i epidemiografi v. Karol. inst. 16; mariläk. 2 gr. 03, 1 gr. 10, förste mariläk. v. mariläk.-kåren 16; hvidmedikus 21. Sekr. i sekt. i medic. hist. av Sv. läk.-sällsk. Led. av Örtogsm.-sällsk., Samf. i utg. av handskr. rör. Skand. hist. Överlär. i livförsäkr.-bol. Victoria 19. Bibl. i Sv. Läkarsällsk. 22. På sin tid en av O. D:s mest bemärkta sångare; stift. av Stockh. sångargille, dess ordf. o. främsta sångarkratt.

EINAR KEY. F. 1872, stud. 92, med. lic. 02, med. dr. 07, aman. o. underkir. v. Seraf.-lasars. 02—06, lär. i kirurgi v. Tandlär.-inst. i Stockh. 06—09, doc. i kir. v. Karol. inst. sdn sistn. år, överlär. v. Maria sjukh. i Stockh. 14; i dagars-utn. t. professor i kirurgi v. Karol. inst.

CARL GUSTAF BARTHÉLSON. Stud. 82, hovr.-ex. 86, v. hvd 90, sekr. h. Stockh. stadsfullm. 04, på Indragst.-stat. 20.

HUGO ODELBERG. Förvalt. å Gimo bruk o. gods 90—99, Ericssbergs gods m. Finsjö bruk 99—09, disp. o. verkst. dir. i Steens bruks a.-b., Finspong 09—13. Ordf. i komm.-nmd. o. st., fattigv.-styr., led. av kyrko- o. skolråd m. m. 91—99, ordf. i vägstyr. 98—99, nämndeman 97—99, landstingsman 96—99. Åger egend. Rottninge i Söderm., län.

CARL CHRISTIAN ENGSTRÖM. Uljtn. v. Flott. 83, tjeör. i Marinförvalt. 93—98, komm.-kapt. 2 gr. 05, 1 gr. 10, chef f. art.-dep. v. Flott. stat. i Stockh. 05, chef f. Sjökrigssk. 14—19, kommandör 16, varvschef i Stockh. 19. Led. av Krigsvet.-akad., Örl.-mamsällsk.

CARL JEPSSON. Sdn 90 tje-man v. Höganäs—Billesh. a.-b. Ordf. i komm.-st. 02—22, i valnmd sdn 10, led. av komm.-fullm., barnv. o. fosterbarns-nmd, nykterh.-nmd. Ordf. i Ekeby trafikfören., ordf. o. förestånd. f. Ekeby föreläs.-anst., kassaförvalt. i nykterh.-folkets byggnadsförening.

WILHELM ANDERSSON †. Ängb.-befälh.-ex. 61, förde under många år ängare på Mälaren t. 82, då han slog sig ned på sin egend. Sättra på Adelsö, därifrån han avlyttade 09, då han sålde egend. På sin tid ordf. i komm.-nmd., fattigv.-styr., skol- o. väg.-styr.

OLOF HOLMBERG †. V. unga år anst. å sin broders, Carl H., verkstad i Lund, överflyttade 73 t. Varberg där han övert. därevarande mek. verkstad o. inneh. denna t. inpå 90-talet. Intog en framskjuten ställning inom det kommunala arbetet: mångårig led. av stadsfullm., drätselk., hamnstyr., lasarettsdir., byggn.- o. hälsöv.-nmdr, flickskolestyr., m. m. Styr.-led. i Varberg—Boras järnv. a.-b., för vars tillkomst han nedlagt ett betydande arbete.

GUSTAF ANDERSON †. Etab. 82 spannmålsaffär i Örebro, vilken ombild. t. a.-b. 12, med A. som ensam ägare o. chef, o. överlätts 22. Åger egend. Hjälmarsberg, en mönstergård. Under många år stadsfullm. i Örebro t. 1900, där han jämväjl. inneh. ett flertal andra komm. uppdrag. Under mer än 25 år huvudsman i Örebro spar- och sparv. ordf. i dess styr. v. ordf. i Örebro ensk. bank, numera Skand. kred.-a.-b. avd.-kont. Led. av dir. f. länets hypoteksförening, dispensärstyr., styr. f. Hälshults sanat., hushålln.-sällsk. förvalt.-utsk., lasarettsdir., museistyr., ordf. i skyttefören. Landstingsman.

ALEX BUREN †. Stud. 63, kam. ex. 64, tf. kammarskr. i Statskont. 74, kammarb. s. å., kammarskr. i Hofvörvalt. 76—90, förv. av Konungens ensk. fond 90. Chef f. K. Operan 92—98, chef f. K. Teatern 98—07; överint. i K. M. Hof 1900. Ordf. i styr. f. Musikhist. mus. Led. av Musik.-akad. Biografi o. helsid.-portr. årg. IV.

OSCAR HÉRSTRÖM †. Utg. fr. Slöjdsk. i Stockh. 78, mur- o. byggm. 89, led. av murmäst.-åmb 92. Underhandl.-deleg. f. mur.-facket i Byggmäst.-fören. Bl. arb. i Stockh.; Sv. Hand.-banken, Göteborg-banken, Stockh. ensk. bank, Grand Hotell Royal, Strand hotell m. fl. samt restaurer.-arb. v. Tidö, Håttanaholms o. Målsäkers slott. Mångårig led. av styr. f. Barnbördshuset, Drott.-hus samt led. av Brandkont. överstyr.

HELGE RÖDEN †. Stud. 83, med. lic. 95, aman. v. Seraf.-lasars. 94—97, underkirurg 97—98, lasar.-läk. i Umeå 98—10, i Sundsvall sdn 10, v. dess uppden. 20, överlär. v. kir. avd. På sin tid stadsfullm. i Umeå, ordf. i den av honom där bild. skyttefören. Ordf. i Sv. lasar.-läk.-fören. o. i Medelpads skid-förb., inneh. av Fören. f. skidåbn. främj. guldmedalj.

PER SUNDBERG †. Stud. 85, utex fr. Tekn. högsk. 89, v. Stat. järnv. rit.-kont. 92, verkem. 96, maskinbyg. 99, byrådir. 03, maskinrid. 05, distr.-chef 17, överingeniör o. chef f. Stat. järnv. huvudverkstäder 18.

Till bild å sid. 173.

I Katarina kyrka i Stockholm har uppsatts en minnestavla över den ursprungliga kyrkans skapare, arkitekten Jean de la Vallée. Stentavlan, som placeras i kyrkans södra korsarm och är ritad av arkitekten Conrad Elméus, bär följande inskrift:

“Vid detta tempels grundläggning den 2 maj 1656 till-sades arkitekten Jean de la Vallée av hans excellens överståthållaren hr Schering-Rosenhane en gravplats in uti kyrkan var helst han den självi behagade. Vid den västra huvudpelaren i den södra korsarmen utvalde han sin lägerstad. Här blev han ock begravnen, 76 år gammal, den 11 november 1696. Över griften sattes församlingens kyrkoråd stenen 1923.”

Minnestavlan är utförd i mörkgrön kolmårdsmarmor med ornament i förgylld lager och skriften i förgylld antikstil.

Jean de la Vallée var född 1620 och kom redan som 17-åring till Sverige dit hans fader, den franske arkitekten Simon de la Vallée, blivit inkallad. Hans första verk var den triumfport, som 1650 uppfördes till drottning Kristinas kröning och för vilken han blev belönad med en utnämning till “kongl. architectus”. Sedermera ombyggde han för Magnus Gabriel De la Gardies räkning slotten Ekholmen, Karlberg, Drottningholm och Vännarn och nybyggde Højentorp, Käggletorp och Mariedal samt det De la Gardieska gravkoret vid Veckholms kyrka. Åt Gustaf Bonde byggde han Bondeska palatset, sedermera Stockholms råd-hus, för Karl Gustaf Wrangel det Wrangelska palatset på

Riddarholmen, som nu inrymmer bland annat Svea hovrätt, Ebba Brahes palats på Söder samt hans stoltaste och vackraste verk, Riddarhuset. De kyrkor han byggt äro Hedvig Eleonora på Östermalm och Katarina på Söder, vilken sistnämnda grundlades år 1656 men blev avbränd 1723. Den återuppsyggs sedan efter ritningar av G. Adelcrantz i ett skick som rätt mycket påminner om det ursprungliga.

FRITZ KREISLER, Forts. fr. sid. 141.

musiksång i Stockholm har varit ovanligt rik på minnesvärda upplevelser men kulmen nåddes troligen i och med Kreislers besök. Sällan om ens någonsin har heller den ofta nog fräna Stockholmska musikkritiken så helt avvärjats och övergått till lovsånger.

“Violinisternas konung”, Kreisler, är wienare. Han uppträdde först som “underbarn” på en rad konserter, vann vid 10 års ålder Wienkonservatoriets högsta utmärkelse, och studerade vidare vid Pariskonservatoriet samt befäste under konsertresor i Europa och Amerika snabbt sitt rykte som samtidens främste violinist. En kort tid lämnade han musiken för att studera humaniora, utbildade sig till läkare och blev officer vid ett österrikiskt regemente. År 1899 började han emellertid åter konserterna och fortsatte därmed till krigsutbrottet 1914 då han inkallades till krigstjänst, blev sårad vid Lemberg och fick dispens från vidare tjänstgöring av kejsar Frans Josef då han reste över till Amerika och företog vidsträckt konsertresor ända tills också Amerika greps av den stora världsbranden, då han ända tills fredsslutet helt drog sig tillbaka från estraden. Av sina fabulösa inkomster har han det senaste decenniet offrat så gott som allt för att hjälpa sina nödlidande landsmän och de senaste åren även tyskarne. Under kriget med Amerika sålde han till och med sin dyrbara violin, en Joseph Guarnerius, vilken betalades med 23000 dollars, varav han genast gav bort huvudparten till de hungrande i sitt hemland.

Alltså en märklig man icke endast som konstnär. Som kompositör har han vunnit ett aktat namn och har i övrigt även skrivit en uppmärksam bok om sina upplevelser i skyttegravarna. Stockholm besökte han senast för 12 år sedan, då han dels konserterade och dels spelade vid en symfonikoncert å 89an.

Till bild å sid. 141.

De i barnens värld så oerhört populära och vittberömda Käthe Kruse-dockornas skaparinna, *Frau Professor Käthe Kruse*, besöker för närvarande Stockholm för att introducera den senaste varianten av sin omtyckta docka, “Schlenkerchen”, en docka något mindre än den förut bekanta med mjuka rörliga lemmar och av en nästan fascinerande mänsklighet eller rättare sagt barnslighet. Fru Kruse, som är bosatt i Bad Küssel mellan Berlin och Weimar och gift med den främstående bildhuggaren, professor Max Kruse, började sin docktillverkning ursprungligen för att roa sina egna småttingar och förebilden till den första dockan var familjens äldsta dotter, Marie, som nu är en fullvuxen ung dam. År 1910 framträdde fru Kruse med sin docka första gången offentligt vid en utställning av hemmagjorda leksaker i Berlin och sedan ha nära hundratusen dockor av hennes tillverkning gått ut och erövat världen. Nu under de senaste åren har tillverkningen av dockan också haft det goda med sig att den givit arbete åt massor av nödställda bildade tyska kvinnor.

Genrebilder,

i ämnesval och utförande lämpliga för vignetten å ytterromslaget, äro välkomna samt honoreras vid användandet.

REDAKTIONEN.

Efter fotografi

Kliché: Sjöberg, Gbg.

INTERNATIONELL SOCIALSTATISTISK KONFERENS I GENÈVE 29 oktober—2 november. 1. Konferensens ordförande, generalsekretären A. Julin (Belgien); 2. sekreterare dr Bibram, internationella arbetsbyrån, Genève; 3. Sveriges representant byråchefen Bertil Nyström.

Internationella arbetsbyrån i Genève hade den 29 oktober—2 november anordnat en socialstatistisk konferens, vid vilken Sverige på regeringens uppdrag representerades av byråchefen i Socialstyrelsen Bertil Nyström. Allt som allt voro ett trettiotal länder representerade vid konferensen, vid vilken i huvudsak behandlades tre frågor: klassificering av olika yrken och industrier, enhetlig lönestatistik och statistik över olycksfall i arbetet. Den svenska insatsen blev mycket uppmärksam, framförallt vid behandlingen av löne- och olycksfallsstatistiken. Stort intresse tillvann sig den upplysningsverksamhet som utövas av utvandringsbyrån i Bern, en verksamhet vartill vi totalt sakna motstycke här i Sverige. Byrån samlar uppgifter från alla invandringsländerna, Kanada, Argentina, Nya Zeeland med flera, och detta icke blott genom konsulatet och tidningarna utan framförallt och viktigast genom utvandrarne själva. De olika uppgifterna samarbetas i små uppsatser, som överlämnas hektograferade till de personer som begära upplysningar om en plats. Byrån har varit i verksamhet i 25—30 år och blivit av stor betydelse. Det vill synas som om en sådan byrå skulle ha en stor uppgift att fylla även hos oss med våra tusen och åter tusen emigranter varje år.

*

Den 1 december 1898 grundlade H. S. Hermod i Malmö

sitt numera i vida kretsar kända *Hermods Korrespondensinstitut* och införde samtidigt undervisning pr korrespondens i Sverige enligt det efter honom uppkallade "Hermodssystemet". Under de gångna åren har Hermods institut vuxit ut till en omfattande läroanstalt, vilken undervisar i cirka 270 olika ämnen. Elevantalet uppgår i dessa dagar till över 210,000 och för närvarande studera omkring 30,000 personer vid den jubilerande skolan.

VALSTRIDEN I ENGLAND. Forts. fr. sid. 137.

återsken ha varit den första gnistan av återvunnen popularitet. Lloyd George har dragit ut på en stor propagandaturne och därvid med sin vanliga smartness tagit alla moderna tekniska hjälpmedel till stöd. Ingeniörer montera på förhand upp elektriska mikrofoner med ljudförstärkande megafoner för att sprida hans ord så vitt som möjligt. Bland möteslokalerna finner man en fotbollsplan och man beräknar åhörarantalet till c:a 5 miljoner människor. Färden skall räkna tio dagar och blir ett veritabelt kraftprov med tal, uppvaktningar och konferenser en masse. Men så ser också Lloyd George, "trollkarlen", makten över land och riken åter komma inom möjligt räckhåll och den icke minst värdefulla hjälpen i sin strävan har han fått genom mr. Asquith, som nu går fram på samma politiska linje.

EN TILL KRONPRINSEN levererad 5-lamps Radiofon, installerad å K. Stottet, Stockholm, ett talande prov på vad svensk industri kan åstadkomma å detta område. Apparaten är av hypermodern konstruktion och har utgått från A.-B. Radio-Kompaniet.

Efter fotografi. — Kliché: Sjöberg, Gbg.

HERMODS KORRESPONDENSINSTITUT 25 ÅR DEN 1 DECEMBER. Institutets fastighet i Malmö.

Efter fotografi. — Kliché: Sjöberg, Gbg.